

Zuid-Hollands Landschap

*Wandel-
kriebels?
Ga eropuit!*

Berkenroute

Wandelen door de
Duinen van Oostvoorne

5,5 km

Welkom in de Duinen van Oostvoorne

De Duinen van Oostvoorne zijn maar liefst 264 hectare groot. Dat betekent dat je de paden vaak voor jezelf hebt, zeker op een doordeweekse dag. De enige die je dan tegenkomt zijn grazende exmoorpony's en gallowayrunderen. Verder wandel je langs oude akkers, beboste duinen, vochtige duinvalleien en vlaktes waar het zand vrij mag stuiven. In de herfst zorgen bessen en paddenstoelen voor extra kleur in de duinen. In het voorjaar komen daar het wit van de meidoorn en het paars van de orchideeën voor in de plaats.

*Beleef
de natuur
dichtbij!*

Berkenroute

OP WEG

Start

Bezoekerscentrum Tenellaplas, Duinstraat 12a, 3235 NK Rockanje.

[Bekijk in Google Maps](#)

[Bekijk openingstijden](#)

Lengte

De route is 5,5 km lang.

Parkeren

Rij vanaf Rotterdam over de A15 en N218 richting Oostvoorne, dan voorbij Oostvoorne via de N496 richting Rockanje. Volg vanaf deze weg de borden naar het bezoekerscentrum. Hier is voldoende parkeergelegenheid.

Openbaar vervoer

Neem vanaf metrostation Spijkenisse Centrum buslijn 403 naar Oostvoorne en stap uit bij halte Berkenrode. Loop 50 m achter de bus aan en ga rechtsaf (Achterstrypseweg). Dan na 200 m rechtsaf (Olaertsduynweg) en steeds rechtdoor. Volg de bordjes 'Bezoekerscentrum ZHL' (in totaal ca. 25 minuten lopen). Zie ook [9292.nl](https://www.9292.nl).

Berkenroute

Horeca

Naast Bezoekerscentrum Tenellaplas ligt **Restaurant Paviljoen De Meidoorn**.

Rolstoelen

De paden in de duinen zijn onverhard en kunnen na een regenbui drassig worden. Met rolstoelen en kinderwagens kun je vanaf het bezoekerscentrum de **Bosmuismoute** (1 km) en de **Libellenroute** (3,5 km) volgen.

Honden

Honden mogen aangelijnd mee. Hou ze vooral in de begrazingsgebieden goed onder appel!

Wandeltips

Nog niet uitgewandeld in de Duinen van Oostvoorne? Bekijk dan ook de **Vogelboulevardroute**, **Meidoornroute**, **Nachtegalenroute**, **Wielewaalroute** en **Heemtuin Tenellaplas**.

Vogels herkennen

Hulp nodig bij het herkennen van vogels? Download de **Vogelzoekkaart** voor je mobiel!

Bekijk de route in Google Maps

Tik op de nummers voor informatie

1 Bezoekerscentrum Tenellaplas

Startpunt van deze route is **Bezoekerscentrum Tenellaplas**, waar je alles te weten komt over de Duinen van Oostvoorne en het werk van het Zuid-Hollands Landschap. De naam leent het bezoekerscentrum van de plas achter het gebouw. Deze Tenellaplas werd kort na de Tweede Wereldoorlog gegraven als natuurontwikkelingsproject. Tegelijk startte de aanleg van een **heemtuin** op de oever. Ga door het klaphek en je ontdekt hier zo'n driehonderd verschillende soorten duinplanten.

Start bij wandelknooppunt 61 en volg de rode pijlen naar 77 (wandelen over de parkeerplaats en steek bij het restaurant de weg over).

Bekijk een filmpje over de Duinen van Oostvoorne

kaart

Gerafeld icarusblauwtje

2 Oude duinen

Aan de andere kant van de weg begint een reis door de tijd. In De Heveringen slingert het pad over hobbelige duinen die vanaf het jaar 1000 zijn ontstaan. Daarmee behoren ze tot de oudste duinen van Voorne. In al die eeuwen heeft de regen veel schelpenkalk uit het zand weggespoeld. Hier groeien dan ook planten die van kalkarme grond houden, zoals tijm, geel walstro, hazenpootje en brem. Dat blijken ware vlinderlokkers, want in de zomer fladdert hier van alles rond. Vooral icarusblauwtjes en bruine zandoogjes zijn ruim vertegenwoordigd.

3 Tuinderijen

De houtwallen zijn herinneringen aan de boeren die in de duinen probeerden een bestaan op te bouwen. Ze groeven de bovenste laag zand af om dichterbij het grondwater te komen.

Rond de akkers kwamen aarden walletjes met daarop struiken die het stuivende zand, het vee en de wilde dieren buiten moesten houden.

Voor de stekelige meidoorn was daarvoor zeer geschikt. De geknotte bomen gaven stevigheid aan de houtwallen. De katjes aan de takken verraden dat het elzen zijn. De vrouwelijke katjes zijn eirond en worden bruin in de winter. De mannelijke katjes zijn langwerpig en hangen slap naar beneden – meteen een handig ezelsbruggetje om ze uit elkaar te houden.

Vrouwelijke elzenkatjes

Geurige watermunt

4 Duinpoel

Het vee van de duinboeren dronk uit poelen, die hier ‘pitten’ werden genoemd. De poel achter wandelknooppunt 77 heeft daarna ook nog als spartelvijver voor de plaatselijke jeugd dienstgedaan. Nu is dit het domein van watervogels, kikkers, padden en salamanders. In de schemering jagen vleermuizen vlak boven de waterspiegel op muggen. Ruik je de frisse geur van pepermunt? Die komt van watermunt, een oeverplant met bolvormige lila bloemen. Om zeker te weten dat je het goede plantje hebt: wrijf over een blaadje en ruik aan je vingers – tandpasta!

5 Meidoorns

Zonder ingrijpen groeien de duinen langzaam dicht. Dat begint met een enkele struik en eindigt met een dicht loofbos. In dit deel van de duinen vallen vooral de knoestige meidoorns op. In mei en juni gaan ze schuil onder een deken van witte bloemen die een zoete walm verspreiden. Vanaf het najaar zorgen de bessen voor een dieprood accent tussen al het bruin. De bessen betekenen een waar feestmaal voor hongerige spreeuwen, lijsters en **merels**, die in de winter weinig ander voedsel vinden. Soms meldt zich ook de zwartkop, die je herkent aan zijn gitzwarte petje (die van het vrouwtje is roestbruin). Nog opvallender is zijn melodieuze lied, dat hij vaak afsluit met heldere, hoge tonen.

Zwartkopmannetje

Wandel van 62 naar 66.

6 Runderen en pony's

Vorbij het klaphek deel je de duinen met grote grazers. Het gaat om zwarte, ruigbehaarde gallowayrunderen en heel wat aaibaarder ogende exmoorpony's. Met hun gegraas helpen ze mee om de duinen open te houden. De pony's snijden de grassen en kruiden met hun tanden af. Runderen doen dat anders: die slaan hun tong om een graspol en trekken die er vervolgens uit. Zo vullen ze elkaar aan en krijgen allerlei bloemen en planten een kans om te ontkiemen. De runderen en pony's zijn zelfredzaam en kunnen ook in de winter buiten blijven. Ze hebben genoeg aan een schuilstal zoals die rechts van het pad staat.

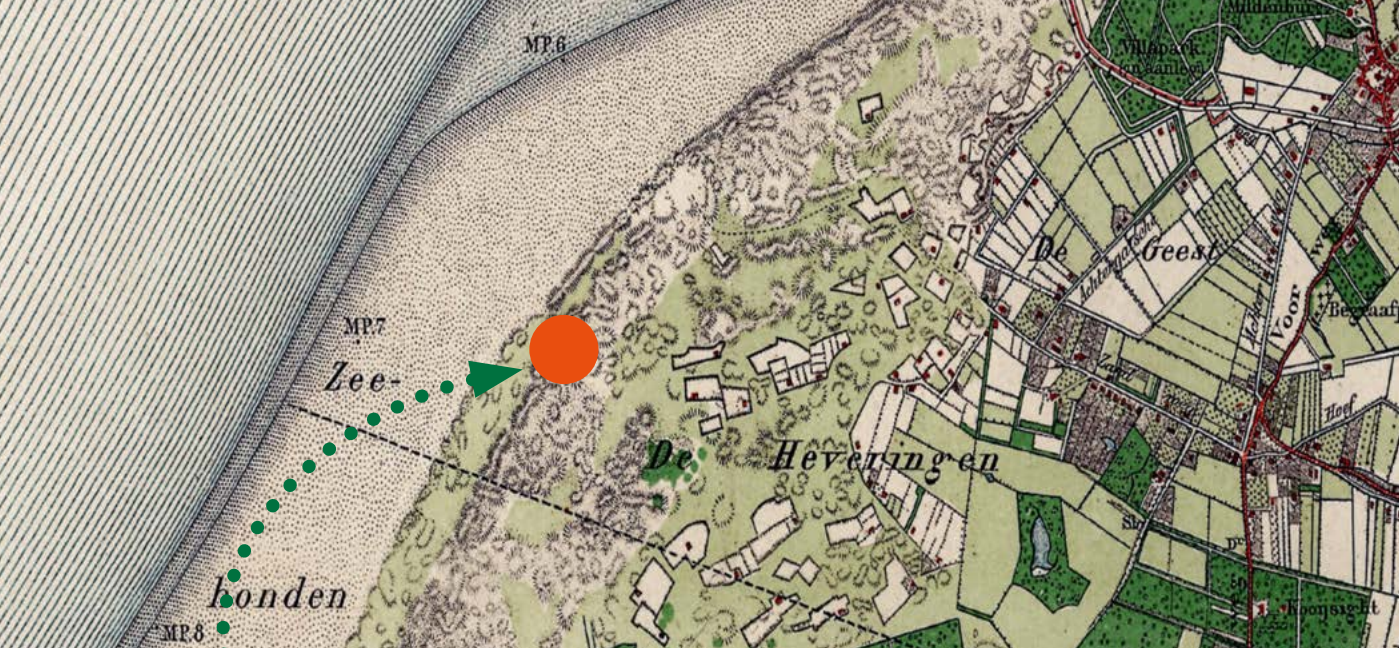

Wandel van 66 naar 65 en 83.

7 Biberbunker

In de Tweede Wereldoorlog bouwden de Duitsers een heel netwerk van bunkers in het duingebied. De meeste daarvan zijn na de oorlog gesloopt of bedekt met een dikke laag zand. Wel goed bewaard gebleven is de **Biberbunker**. Je komt er door kort na knooppunt 66 naar links en dan naar rechts te wandelen. Vanuit dit bunkercomplex probeerde de Duitse luchtmacht geallieerde bommenwerpers te onderscheppen. Nieuwsgierig? Ga dan mee met een rondleiding door de bunker, die zo veel mogelijk is teruggebracht naar de situatie van toen. De overige bunkers zijn een groot deel van het jaar in gebruik bij vleermuizen.

*Het wandelpad op een kaart uit 1910:
rechts keek je toen uit over het strand*

8 Oude strandvlakte

De langgerekte Bakenvallei voorbij wandelknooppunt 65 vormde tot 1910 de grens van het duingebied. Daarna zijn de duinen in twee etappes verder richting zee opgeschoven: langs de vloedlijn waaiden nieuwe duinen op, waardoor de strandvlakte veranderde in een lange vallei. Door maaien, kappen en begrazing houdt het Zuid-Hollands Landschap de vallei open en krijgen pionierplanten een kans. Op de droge zandhellingen kan het in de zon wel 50 °C worden. Planten moeten dan ook een speciale tactiek hebben om te overleven. Zou houdt muurpeper, een vetplantje met gele bloemtjes, vocht vast in de dikke bladeren.

Ga van 83 naar 68 en 72.

kaart

9 Dennen

Tussen alle loofbomen vallen de Corsicaanse dennen direct op. De hoge naaldbomen zijn na 1950 aangeplant om het stuivende zand in de toen nog kale duinen vast te leggen. Speur onder de dennen eens naar afgeknaagde dennenappels. Zijn alle schubben weggevreten? Dan is dit waarschijnlijk het werk van een eekhoorn. Spechten hebben betere tafelmanieren: zij klemmen de dennenappel tussen een paar takken en pikken de zaadjes er keurig uit.

**Wandel van 72 naar 64 en terug naar 61.
Hopelijk heb je genoten van een heerlijke
wandelroute!**

Grote bonte specht

Tips voor optimaal gebruik

Deze interactieve PDF is speciaal bedoeld om er met je mobiele telefoon op uit te gaan. Met de knoppen kun je snel tussen de bezienswaardigheden en de routekaart bladeren. Voor de filmpjes, vogelgeluiden en links naar websites heb je verbinding met het internet nodig. Maar het kan ook prima zonder.

De route downloaden

Download de route thuis al naar je telefoon. Hoe?

Android: mail de PDF naar jezelf als bijlage of download via Google Drive. Op je telefoon staat vaak een app om PDF's te lezen.

iPhone: mail de PDF naar jezelf of download via iTunes. Voeg de PDF toe aan je iBooks via dit icoontje: .

De route uitprinten

Toch liever de route thuis uitprinten? Open de PDF in Acrobat Reader. Kies in het menu: Bestand > Afdrukken > Meerdere pagina's per vel > 2 op 2 > Afdrukken.

De route volgen in het veld

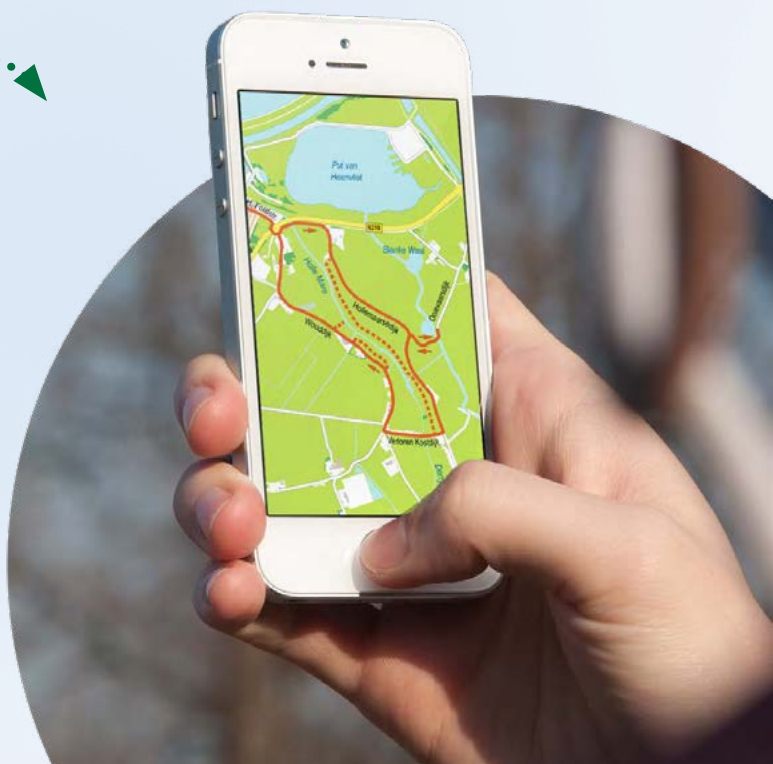
Wil je tijdens het wandelen precies weten waar je bent? Klik dan in de routekaart op de blauwe knop. Een stip op een routekaart in Google Maps toont je exacte locatie. Dit werkt alleen als op je telefoon locatievoorziening aan staat.

Wandelen met GPX

Deze route is ook beschikbaar als GPX-bestand. Hiermee volg de je route via je telefoon. Je hebt dan wel een app nodig die GPX-bestanden kan openen en de locatievoorziening van je telefoon moet aan staan. **Op onze website** vind je tips en enkele aanbevolen apps voor Android en iPhone.

[Download het GPX-bestand](#)

*Op pad
met je mobiel*

Tikkie voor de natuur!

Voor mooie routes is jaarlijks veel geld nodig. Bruggetjes, hekwerk en bebording... Wij houden het allemaal bij en zorgen ervoor dat de natuur in topconditie blijft.

Iedereen kan hier gratis van genieten, maar zonder donaties is dat niet op te brengen. Help je mee onze routes in stand te houden?
Doe een Tikkie en steun de natuur.

*Alvast bedankt
voor je donatie!*

Boswachter Mirjam

Zuid-Hollands Landschap

Lekker gewandeld?

We zijn heel benieuwd wat je van de route vond en hoe het was om door onze natuurgebieden te wandelen. Reacties zijn voor ons heel waardevol voor het verbeteren en up-to-date houden van onze routes. Suggesties, opmerkingen en complimenten zijn welkom!

*Geef je mening
en help mee!*

Beoordeel deze route

*Volg het
Zuid-Hollands
Landschap!*

Zuid-Hollands Landschap